

Urząd Gminy Białogard
Ul. Wileńska 8
78-200 Białogard

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
na terenie Gminy Białogard za rok 2014**

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie	3
1.1. Cel opracowania	3
1.2. Podstawa prawna	3
2. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard.	3
2.1. Podstawa prawna gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.....	3
2.2. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard w 2014 r.	5
2.3. Źródła powstawania i przekazywania odpadów komunalnych.	6
2.3.1. Liczba mieszkańców.	7
2.3.2. Nieruchomości niezamieszkałe.	9
2.3.3. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1.	9
2.4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.	9
2.5. Osiągnięte poziomy odzysku w 2014 r.	11
2.5.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.	12
2.5.2. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych...12	
2.5.3. Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy odpadów komunalnych wytworzonych w 1995 r.	13
2.6. Koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard w 2014 r.	14
2.6.1. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	15
2.6.2. Wydatki związane z gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.	15
3. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Białogard w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.	18
3.1. Możliwości Gminy Białogard w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	18
3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.	19
4. Podsumowanie.	19

1. Wprowadzenie

1.1. Cel opracowania

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard za 2014 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Białogard w z zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Opracowanie zawiera charakterystykę gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jego podstawę prawną. W analizie zawarte zostały informacje na temat liczby nieruchomości objętych systemem (w tym liczby mieszkańców oraz nieruchomości niezamieszkałych), ilości i rodzaju wytworzonych odpadów komunalnych oraz osiągniętych poziomach odzysku. Dokument zawiera również dane na temat kosztów obsługi systemu gospodarowania odpadami, oraz określone zostały możliwości techniczne i organizacyjne oraz potrzeby inwestycyjne związane z systemem.

1.2. Podstawa prawna

Jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Obowiązek ten określony został w art. 3 pkt 2 ust.10 w zw. z art. 9 tb Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399, ze zm.). Analiza została sporządzona zgodnie z ww. przepisami.

2. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard

2.1. Podstawa prawna gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawę prawną funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi stanowią następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391, ze zm.),
- Uchwała Nr XXXVIII/174/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białogard (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z 2013 r. poz. 1280, ze zm.),
- Uchwała Nr XXXIX/261/2014 Rady Gminy Białogard z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/174/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białogard
- Uchwała Nr XXXVIII/175/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013

w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z 2013 r. poz. 1281, ze zm.),

- Uchwała Nr XXXIX/262/2014 Rady Gminy Białogard z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/175/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnym
- Uchwała NR XXVIII/176/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne
- Uchwała Nr XXVIII/178/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- Uchwała XXXIV/214/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 31 lipca 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/178/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- Uchwała Nr XXVIII/179/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie ustalenia wzoru składanej przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym
- Uchwała NR XXXVI/227/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 8 listopada 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/179/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 r. sprawie ustalenia wzoru składanej przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- Uchwała Nr XXVIII/177/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysokości tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik
- Uchwała Nr XLII/277/14 Rady Gminy Białogard z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysokości tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik.

2.2. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard w 2014 r.

Na terenie Gminy Białogard gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zostały objęte wszystkie nieruchomości, tj. nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe. Na terenie gminy w roku 2014 obowiązywał system pojemnikowo-workowy u źródła, tj. bezpośrednio sprzed nieruchomości. Segregacja odpadów komunalnych polegała na rozdzieleniu strumienia odpadów komunalnych na następujące frakcje:

- a) pojemniki lub worki niebieski z przeznaczeniem na papier i tekturę;
- b) pojemniki lub worki żółty z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne;
- c) pojemniki lub worki zielony z przeznaczeniem na szkło i odpady opakowaniowe ze szkła;
- d) pojemniki lub worki czerwony z przeznaczeniem na metale;
- e) pojemniki lub worki fioletowy z przeznaczeniem na odpady biodegradowalne.
- f) pojemniki lub worki czarny lub siwy z przeznaczeniem na odpady biodegradowalne.

Obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz koszty ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym spoczywał na właścicielach nieruchomości. Gmina nie przejęła ww. obowiązku.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2014 właściciele nieruchomości mieli zapewniony odbiór odpadów zmieszanych i frakcji gromadzonych selektywnie, a odbiór ww. odpadów odbywał się zgodnie z harmonogramem, raz na miesiąc z nieruchomości jednorodzinnych i zagrodowych, oraz częściej niż raz na miesiąc (stosownie do potrzeb) z budynków wielorodzinnych. W związku ze zgłaszaną przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych potrzebą częstszego niż raz w miesiącu odbioru odpadów komunalnych, przepisy prawa miejscowego zostały znowelizowane w taki sposób, że właściciele nieruchomości mieli prawo do wywozu odpadów stosownie do potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu.

W ramach systemu zorganizowany został również odbiór:

- odpadów niebezpiecznych (zbiórka organizowana była raz na kwartał a mieszkańcy mieli możliwość skorzystanie z tej usługi po wcześniejszym zgłoszeniu potrzeby ich odbioru).
- odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (zbiórka organizowana była raz na pół roku a mieszkańcy mieli możliwość skorzystanie z tej usługi po wcześniejszym zgłoszeniu potrzeby ich odbioru).
- odpadów zielonych (zbiórka organizowana była na indywidualne zgłoszenie potrzeby odbioru ww. odpadów),

- odpadów remontowo-budowlanych (zbiórka organizowana była na indywidualne zgłoszenie potrzeby odbioru ww. odpadów).

W pierwszym półroczu 2014 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów zmieszanych, segregowanych, zielonych, budowlano-remontowych i niebezpiecznych z nieruchomości znajdujących się na terenie gminy Białogard realizowane były przez Konsorcjum firm: „Remondis Sanitech Poznań” sp. z o.o. i P.H.U. „Eko Fiuk” z Połczyna Zdroju. Usługa realizowana była w ramach umowy podpisanej na okres od 8 lipca 2013 do 30 czerwca 2014 r. W drugim półroczu 2014 r. w postępowaniu przetargowym na odbiór i zagospodarowanie odpadów selektywnie zebranych oraz odbiór i transport odpadów niesegregowanych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych również zostało wybrane ww. Konsorcjum. Umowa podpisana została na okres od 1 lipca 2014 do 31 grudnia 2015 r.

Usługę zagospodarowania odpadów niesegregowanych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Białogard w drugim półroczu 2014 r. wykonywało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Koszalinie, prowadzące w ramach podpisanej umowy Regionalną Instalację Odpadów Komunalnych, do której przekazywane były ww. odpady.

Gmina Białogard w celu wywiązania się z obowiązku utworzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów – PSZOK, zawarła umowę z Zakładem Wywozu Nieczystości s.c. „Ład San” z Białogardu. Dzięki takiemu rozwiązaniu mieszkańcy gminy mieli zapewnioną możliwość bieżącego przekazania niepotrzebnych odpadów wielkogabarytowych, elektroodpadów oraz innych odpadów komunalnych zbieranych selektywnie. Do punktu PSZOK mieszkańcy mieli możliwość przekazywania również opon z samochodów osobowych, baterii, akumulatorów, odzieży, odpadów niebezpiecznych i leków. Ponadto w ramach podpisanych umów przedsiębiorstwo wykonało usługę zbiórki odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz opon z całego terenu Gminy Białogard.

2.3. Źródła powstawania i przekazywania odpadów komunalnych

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard w 2014 roku objętych zostało około 2045 właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, władających (mieszkających lub prowadzących działalność) około tysiącem sześciuset nieruchomościami, z czego:

- 1371 nieruchomości objętych systemem stanowiły budynki mieszkalne,

- 100 nieruchomości stanowiły budynki przeznaczone do zamieszkania, na których nikt nie mieszkał (tzw. budynki puste),
- 17 nieruchomości stanowiły tzw. budynki mieszane, czyli w części zamieszkałe i w części niezamieszkałe, na których prowadzona była działalność gospodarcza,
- 92 nieruchomości to nieruchomości niezamieszkałe, na których powstawały odpady komunalne.

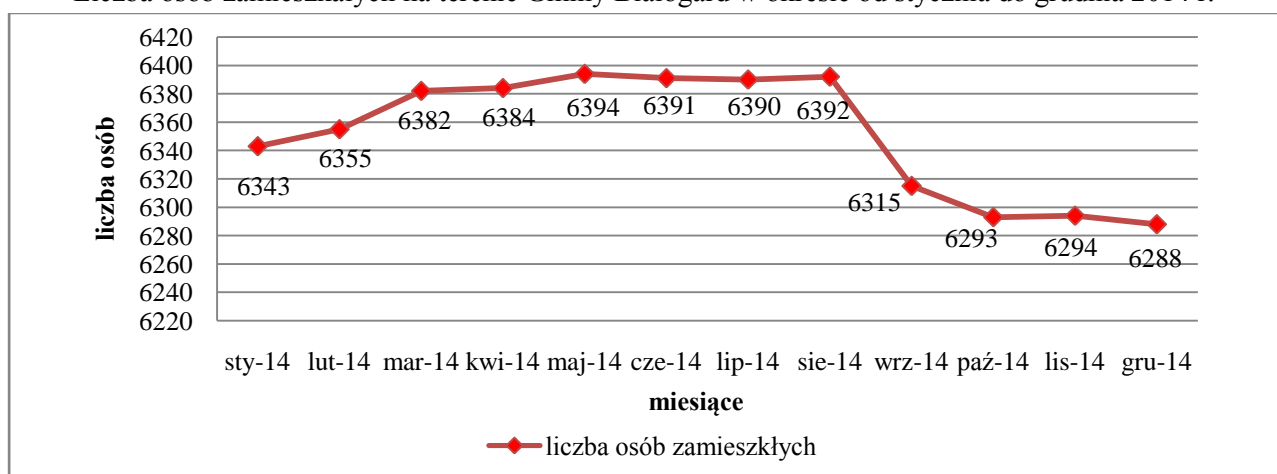
2.3.1. Liczba mieszkańców.

Na terenie Gminy Białogard dla nieruchomości zamieszkałych opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależniona jest od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Na terenie Gminy Białogard na dzień 31 grudnia 2014 r. na pobyt stały zameldowanych było 7729 osób, z czego wg złożonych deklaracji na koniec roku na terenie Gminy Białogard zamieszkiwało około 80 % osób zameldowanych (6288 osób na koniec 2014 r.). Różnica pomiędzy osobami zamieszkałymi a zameldowanymi wg danych przekazywanych przez mieszkańców, jest wynikiem stałego zamieszkiwania osób zameldowanych poza terenem Gminy Białogard, czasowego zamieszkiwania w internatach i na stacjach, oraz pobytu poza granicami kraju.

Przez cały okres funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obserwowane są częste i znaczne zmiany w liczbie osób zamieszkałych, natomiast w ostatnim okresie znaczny spadek osób zamieszkałych. Dynamikę liczby osób zamieszkałych na terenie gminy Białogard w poszczególnych miesiącach 2014 roku przedstawia rysunek nr 1.

Rysunek 1

Liczba osób zamieszkałych na terenie Gminy Białogard w okresie od stycznia do grudnia 2014 r.

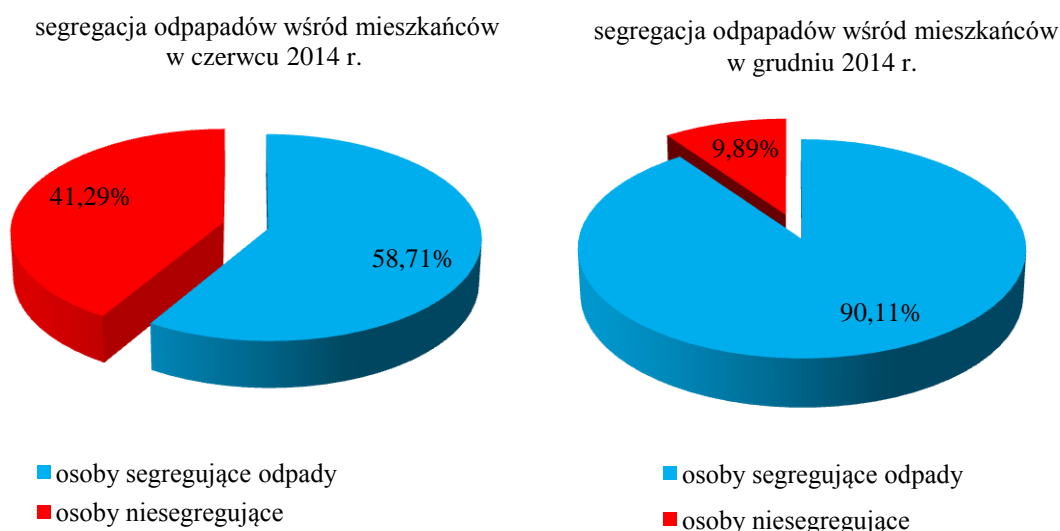

W okresie od lipca 2013 r. do czerwca 2014 r. stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Białogard wynosiły 10,00 zł od osoby za odpady

nieselegowane i 7,00 zł od osoby w przypadku przekazywania odpadów w sposób selektywny. W związku z faktem, że znaczna liczba mieszkańców nieselegowała odpadów, w lipcu 2014 r. stawka opłaty za odpady nieselegowane została zmieniona, tj.: podniesiona do 18,00 zł od osoby. Wraz ze zmianą stawki i obowiązkiem składania nowych deklaracji znaczna liczba właścicieli nieruchomości zadeklarowała, że odpady będzie segregować oraz dokonała jednocześnie aktualizacji danych zawartych w pierwszych deklaracjach złożonych w marcu 2013 r. W rezultacie w okresie od sierpnia do września 2014 r. nastąpił znaczny spadek liczby mieszkańców. Zmiana ta przyczyniła się jednak do zwiększenia poziomu segregacji wśród mieszkańców, co obrazowo przedstawia rysunek 2.

Rysunek 2

Poziom segregacji odpadów wśród osób zamieszkałych na terenie Gminy Białogard w okresie przed i po zmianie stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zmiana stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi była znacznym powodem wzrostu liczby osób deklarujących segregację odpadów. W okresie od lipca 2013 do czerwca 2014 r. około 41% osób nie segregowało odpadów, czego powodem była mała różnica pomiędzy podstawową i obniżoną stawką opłaty. Po zmianie stawek opłaty odsetek osób nieselegujących odpady spadł ponad trzykrotnie, a za około 2000 osób właściele nieruchomości zadeklarowali segregację odpadów. Na dzień 31.12.2014 r. segregację zadeklarowało 5 675 osób, za 351 osób złożone zostały deklaracje z nową stawką 18,00 zł (za odpady nieselegowane), natomiast za 262 osoby właściele nieruchomości nie złożyli nowych deklaracji i nie opowiedzieli się, czy będą segregować odpady. Wobec 171 właścicieli nieruchomości, którzy nie dopełnili obowiązku złożenia nowych deklaracji w związku ze zmianą stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zostało

wszczęte postępowanie podatkowe celem określenia wysokości ww. opłaty według nowej stawki opłaty za odpady niesegregowane.

2.3.2. Nieruchomości niezamieszkałe.

W roku 2014 gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych zostało 108 punktów niezamieszkałych. Odpady komunalne odbierane były z:

- 4 cmentarzy komunalnych (Białogórzyno, Byszyno, Pękanino, Podwilcze),
- 17 świetlic gminnych,
- 4 szkół (Kościernica, Pomianowo, Rogowo, Stanomino),
- 4 bibliotek (Podwilcze, Pomianowo, Rogowo, Stanomino),
- siedziby LZS
- 6 remiz strażackich (Białogórzyno, Kościernica, Podwilcze, Pomianowo, Rogowo, Stanomino)
- przystanków autobusowych będących w zarządzie Gminy Białogard
- punktów handlowych i jednostek prowadzących działalność gospodarczą (usługową, produkcyjną, hotelarską, rolniczą).

2.3.3. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1

Na terenie Gminy Białogard, gminnym systemem gospodarowania odpadami na podstawie uchwały nr XXVIII/176/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, objęte zostały wszystkie nieruchomości, w tym również niezamieszkałe. W związku z powyższym, wszyscy właściciele nieruchomości niezamieszkałych złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i objęci zostali systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

W związku z powyższym właściciele nieruchomości niezamieszkałych nie mieli obowiązku zawierać umów na odbieranie odpadów.

2.4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

W 2014 roku nastąpił znaczny wzrost masy wytwarzanych i przekazywanych do odbioru odpadów komunalnych z terenu Gminy Białogard. Wg Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wskaźnik wytwarzania odpadów na osobę zamieszkałą na obszarze wiejskim

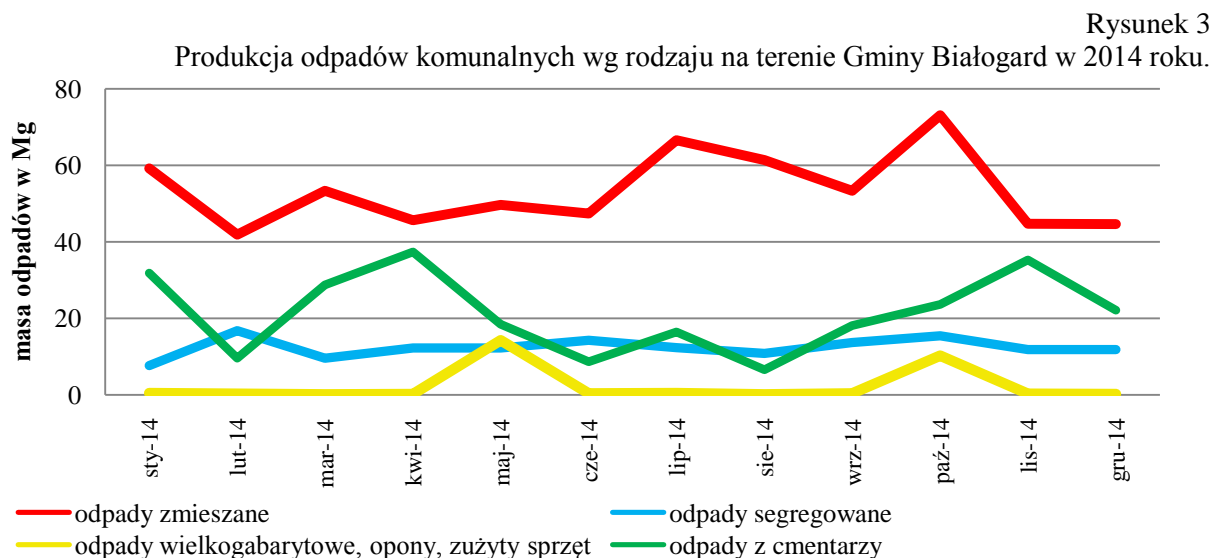
wynosi rocznie 238 l. W Gminie Białogard przeciętny mieszkaniec produkuje rocznie średnio 128,7 l odpadów komunalnych. Ilość i frakcje poszczególnych odpadów zebranych w roku 2014 przedstawia tabela nr 1. Dane w niej zawarte zostały opracowane na podstawie sprawozdań otrzymanych od przedsiębiorstw wykonujących usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Białogard.

Tabela 1
Masa i rodzaj wytworzonych i odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Białogard w latach 2013 -2014.

rodzaj odebranych odpadów	kod odpadu	2013	struktura	2014	struktura	dynamika (rok do roku)
		w Mg	w %	w Mg	w %	w %
odpady niesegregowane	20 03 01	361,89	72,89	641,00	78,37	177,13
szkło	20 01 02	0,00	0,00	1,60	0,20	----
Odpady biodegradowalne	20 02 01	0,00	0,00	1,50	0,18	----
zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	0,00	0,00	87,90	10,75	----
opakowania ze szkła	15 01 07	90,90	18,31	43,40	5,31	47,74
inne niewymienione frakcje	20 01 99	11,80	2,38	14,50	1,77	122,88
odpady wielkogabarytowe	20 03 07	25,00	5,04	20,10	2,46	80,40
zużyte opony	16 01 03	2,60	0,52	2,60	0,32	100,00
zużyty sprzęt RTV	20 01 35	1,60	0,32	3,60	0,44	225,00
materiały izolacyjne	17 06 04	0,00	0,00	0,20	0,02	-----
zmieszane odpady z budowy, remontów	17 09 04	0,00	0,00	0,30	0,04	-----
zużyty sprzęt AGD	20 01 36	2,70	0,54	1,20	0,15	44,44
Razem odpady		496,49	100,00	817,90	100,00	164,74
odpady z cementarzy	20 02 03	0,00	0,00	257,20	23,92	całości odpadów
Łącznie odebrane odpady		496,49	0,00	1075,10	-----	216,54

W roku 2014, w porównaniu z rokiem 2013 r. wzrosła masa odpadów przekazywanych do odbioru. Mimo, że wskaźnik wytwarzania odpadów komunalnych przeciętnego mieszkańca gminy jest o połowę niższy niż średnia dla województwa zachodniopomorskiego, to pozytywnym zjawiskiem jest fakt zwiększenia masy odebranych odpadów komunalnych, która wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 77 %, co świadczy o fakcie, że system gospodarowania odpadami komunalnymi staje się coraz bardziej szczelny. W porównaniu z rokiem poprzednim o około 32 % wzrosła również łączna masa frakcji przekazywanych selektywnie.

Masa produkowanych i odbieranych odpadów komunalnych była różna w poszczególnych miesiącach, co przedstawia rysunek nr 3.

Na powyższym rysunku przedstawione zostało, jak zmieniała się produkcja odpadów w poszczególnych miesiącach. Masa produkcji odpadów zmieszanych ulega dużym wahaniom. Od sierpnia 2014 r., poza okresową wyższą ilości odpadów w listopadzie 2014r., masa odpadów zmieszanych zmniejszała się. Wpływ na zmniejszenie masy odpadów zmieszanych miała: zmiana stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, po której znaczna część osób zadeklarowała segregację odpadów, jak również przeprowadzone wspólnie z Strażą Gminną akcje kontroli odpadów komunalnych i zorganizowane na prośbę mieszkańców poszczególnych wsi spotkania, na których prowadzone były działania edukacyjne.

W odniesieniu do odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ich produkcja najprawdopodobniej odbywała się w całym okresie, a okresowe wyższe ich przekazywania są efektem przeprowadzanych co pół roku zbiórek u źródła, która cieszy się dużym zainteresowaniem. Poza zbiórkami do punktu PSZOK trafia niewielka ilość odpadów komunalnych.

2.5. Osiągnięte poziomy odzysku w 2014 r.

Przepisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391, ze zm.), nakładają na gminy obowiązek osiągnięcia określonych w art. 3b i 3c poziomów odzysku wytworzonych na ich terenie odpadów komunalnych.

2.5.1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

W 2014 roku co najmniej 14 % odpadów takich jak papier, metal, tworzywo sztuczne, makulatura wytworzonych na terenie gminy powinno zostać poddane recyklingowi lub metodzie ponownego użycia.

Obliczenia:

$$P_{pmts} = \frac{Mr_{pmts}}{Mw_{pmts}} * 100 \%$$

$$Mw_{pmts} = Lm * Mw_{GUS} * Um_{pmts}$$

gdzie:

P_{pmts} – poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, (w %);

Mr_{pmts} – łączna masa wytworzonych na terenie gminy odpadów pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych takich jak: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia (w Mg);

Mw_{pmts} – łączna masa wytworzonych na terenie gminy odpadów pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych, tj.: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (w Mg);

Lm – liczba mieszkańców gminy;

Mw_{GUS} – masa odpadów wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa (w Mg);

Um_{pmts} – udział łączny odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w składzie morfologicznym (na podstawie KPGO)

$$Mw_{pmts} = 6357 * 0,336 * 0,277 = 591,66 \text{ Mg}$$

$$P_{pmts} = \frac{132,6 \text{ Mg}}{591,66 \text{ Mg}} * 100 \% = 22,41 \%$$

Wskaźnik poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metalu, tworzywo sztucznego i szkła osiągnięty w Gminie Białogard wyniósł 22,41 %. Gmina Białogard osiągnęła nałożony prawem obowiązek.

Ww. poziom został obliczony na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 czerwca 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2012 poz. 645).

2.5.2. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

W 2014 roku co najmniej 38 % odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne, wytworzonych na terenie gminy powinno zostać poddane recyklingowi lub metodzie przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami.

Obliczenia:

$$P_{br} = \frac{Mr_{br}}{Mw_{br}} * 100 \%$$

gdzie:

P_{br} – poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (w %);

Mr_{br} – łączna masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne poddanych recyklingowi, przygotowanych do ponownego użycia oraz poddanych odzyskowi innymi metodami pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych (w Mg);

Mw_{br} – łączna masa wytworzonych na terenie gminy odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych (w Mg);

$$P_{br} = \frac{0,3}{0,5} * 100 \% = 60 \%$$

Wskaźnik poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych osiągnięty w Gminie Białogard wyniósł 60 %. Gmina Białogard osiągnęła nałożony prawem obowiązek.

Ww. poziom został obliczony na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 czerwca 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2012 poz. 645).

2.5.3. Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy odpadów komunalnych wytworzonych w 1995 r.

W 2014 roku dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. wynosił 50 %. Według obowiązujących przepisów z terenu Gminy Białogard do składowania w 2014 roku mogło maksymalnie trafić 194,25 Mg odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Obliczenia:

$$OUB_{1995} = 0,047 * Lw$$

$$M_{OUBR} = (M_{WR} * 0,48) + (M_{SR} * U_S) + (M_{BR} * 0,52)$$

$$T_R = \frac{M_{OUBR}}{OUB_{1995}} * 100 \%$$

gdzie:

OUB_R – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. (w Mg);

Lm – liczba mieszkańców wsi w 1995 r. na obszarze gminy według danych GUS;

M_{WR} – masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze wsi w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania (w Mg);

M_{SR} – masa selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania (w Mg);

U_S – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie selektywnie zebranych odpadów ulegających

biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych wg kodów (w %);

M_{BR} – masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12, przekazanych do składowania (w Mg);

T_R – osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania (w %);

$$OUB_{1995} = 0,047 * 8266 = 388,502 \text{ Mg}$$

$$M_{OUBR} = (0,0 * 0,48) + (0,0) + (92,11 * 0,52) = 47,89 \text{ Mg}$$

$$T_R = \frac{47,89 \text{ Mg}}{388,502 \text{ Mg}} * 100 \% = 12,33 \%$$

Wskaźnik poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku 2014 wynosił 12,33 %. Gmina Białogard osiągnęła nałożony prawem obowiązek.

Ww. poziom został obliczony na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz.U. 2012 poz. 676).

2.6. Koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard w 2014 r.

Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi finansowany jest z opat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, których obowiązek ponoszenia mają właściciele nieruchomości. Dochody osiągnięte z tytułu wpłat opłaty winny przeznaczone być na sfinansowanie wszystkich wydatków związanych z gminnym systemem gospodarowania odpadami, obsługę administracyjną. Mogą one być również przeznaczone na wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki na odpady komunalne, na wydatki związane z usunięciem odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania (tzw. dzikich wysypisk), edukację ekologiczną, wyposażenie miejsc użyteczności publicznej w pojemniki.

Dochody uzyskane z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 788 401,27 zł były wyższe od wydatków poniesionych na gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi o 27 794,97 zł. Powstała nadwyżka świadczy o fakcie prawidłowego skalkulowania. Taki stan rzeczy potwierdza fakt, że właściciele nieruchomości ponoszą faktyczne koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

2.6.1. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W roku 2014 dochody systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w całość pochodziły z wpłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Szczegółowe zestawienie należności i wpływów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2
Wysokość przypisów i wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi .

wyszczególnienie	razem opłata
Zaległości z tyt. opłata za gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2013	40 076,00 zł
Opłata za gospodarowania odpadami komunalnymi należna za rok 2014 (na dzień 31.12.2014)	860 227,00 zł
Razem należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	900 303,00 zł
Wpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ogółem w roku 2014 (na dzień 31.12.2014)	788 401,27 zł
nadpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2014	4 369,90 zł
zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2014	110 131,23 zł

Łączna kwota należna Gminie Białogard z tytułu ww. opłaty za rok 2014 oraz rok 2013 (w postaci kwot zaległych za rok 2013 oraz przypisu korekcyjnego za poprzedni rok kalendarzowy, dokonanego w roku 2014) na dzień 31.12.2014 r. wynosiła 900 303,00 zł. W roku 2014 podatnicy dokonali wpłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na łączną kwotę wysokości 788 401,27 zł, czyli 87,57 % kwoty należnej. Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2014 r. wynosiły 110 131,23 zł (12,23% należności). Nadpłaty z tytułu ww. opłaty na dzień 31.12.2014 wynosiły 4 369,90 zł i w większości przypadków są one wynikiem kwot nadpłaconych w związku ze zmianą stawki opłaty.

W celu ściągnięcia należności około 320 podatnikom zobowiązanym do ponoszenia opłaty wystawionych zostało 518 upomnień.

2.6.2. Wydatki związane z gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

Z budżetu Gminy Białogard na gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi w 2014 roku wydatkowana została kwotą 760 603,30 zł. Na wielkość wydatków wpływ miały koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, koszty prowadzeniu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), utrzymania i eksploatacji Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), wydatki związane

z obsługą administracyjną. Z dochodów gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zostały poniesione również wydatki związane z rekultywacją wysypiska odpadów w Krzywopłotach, którego Gmina Białogard jest współwłaścicielem, oraz z uprzątnięciem odpadów komunalnych porzuconych w miejscach nie przeznaczonych do składowania odpadów .

Największą częścią składową kosztów gminnego systemu stanowiły wydatki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Miesięczne wydatki z tego tytułu wynosiły:

1. W I półroczu 2014 r.:

- usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Białogard, którą wykonywało Konsorcjum firm „Remondis Sanitech” Poznań sp.zo.o. i „Eko Fiuk” z Połczyna Zdroju - 45.573,60 zł brutto miesięcznie.
- usługa odbioru i zagospodarowania odpadów z cmentarza komunalnego w Pękaninie, którą wykonywało Konsorcjum firm „Remondis Sanitech” Poznań sp.z o.o. i „Eko Fiuk” z Połczyna Zdroju - należność z tego tytułu stanowiła iloraz ilości odpadów odebranych z cmentarza w Pękaninie oraz stawki 102,60 zł brutto za 1 m³ ww. odpadów.
- Usługa prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) oraz zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz opon. Usługa wykonywana była przez Zakład Wywozu Nieczystości s.c. „Ład San” z Białogardu – 2.000,00 zł miesięcznie.

2. W II półroczu 2014 r.:

- usługa odbioru odpadów zmieszanych oraz odbiór i zagospodarowania odpadów zbieranych selektywnie i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Białogard, którą wykonywało Konsorcjum firm „Remondis Sanitech” Poznań sp. z o.o. i „Eko Fiuk” z Połczyna Zdroju – 37.420,92 zł brutto miesięcznie.
- usługa zagospodarowania odpadów niesegregowanych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, którą wykonywało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Koszalinie, prowadzący Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Sianowie - należność z tego tytułu stanowiła iloraz ilości odpadów przekazanych do zagospodarowania oraz stawki opłaty w wysokości 266,23 zł za 1 Mg odpadów zmieszanych i 74,28 zł za 1 Mg odpadów zielonych.
- Usługa prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów komunalnych oraz zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego

i elektronicznego oraz opon. Usługa wykonywana była przez Zakład Wywozu Nieczystości s.c. „Ład San” z Białogardu – 5.000,00 zł miesięcznie.

Wszystkie koszty związane z systemem odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Białogard przedstawia tabela 3.

Tabela 3

Wydatki poniesione w związku z gospodarowaniem odpadami komunalnymi .

wyszczególnienie	WARTOŚCI	udział w kosztach
Wydatki na odbiór odpadów zmieszanych oraz odbiór i zagospodarowanie odpadów przekazywanych selektywnie	520 477,81 zł	68,43%
Wydatki związane z zagospodarowaniem odpadów zmieszanych na RIPOK w Sianowie	67 739,76 zł	8,91%
Wydatki związane z prowadzeniem PSZOK i zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu RTV, AGD i opon	43 000,00 zł	5,65%
Wydatki związane z ustawieniem pojemników zbiorczych na odpady komunalne	25,20 zł	0,00%
nagrody i konkursy, promocja	297,32 zł	0,04%
wydatki pozostałe	157,70 zł	0,02%
RAZEM WYDATKI ZWIĄZANE Z ODBIOREM I ZAGOSPODAROWANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH	631 697,79 zł	83,05%
wynagrodzenie i pochodne (składki ZUS, podatek dochodowy, ubezpieczenie zdrowotne)	89 446,17 zł	11,76%
szkolenia i delegacje	2 615,82 zł	0,34%
przesyłki pocztowe	5 562,50 zł	0,73%
usługi telekomunikacyjne	2 070,60 zł	0,27%
wyposażenie biura, materiały biurowe, programy komputerowe, naprawy i konserwacje	6 073,44 zł	0,80%
WYDATKI ADMINISTRACYJNE	105 768,53 zł	13,91%
Wydatki związane z usuwaniem dzikich wysypisk odpadów	299,15 zł	0,04%
Rekultywacja wysypiska w Krzywopłotach	22 840,83 zł	3,00%
RAZEM ROCZNE WYDATKI SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI	760 606,30 zł	100,00%

W strukturze wydatków, które w roku 2014 wyniosły 760.606,30 zł brutto, największy udział miały wydatki związane z wykonaniem usługi odbioru odpadów zmieszanych oraz odbioru i zagospodarowania odpadów przekazywanych selektywnie, tj. 68,43 % całości wydatków. Wydatki związane z zagospodarowaniem odpadów zmieszanych na Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Sianowie stanowiły 8,91% całości wydatków. Natomiast wydatki związane z funkcjonowaniem PSZOK oraz zbiórki odpadów w ramach podpisanej umowy stanowiły 5,65 % całości wszystkich wydatków systemu. Łączne wydatki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Białogard wyniosły 631.697,79 zł i stanowiły 83 % całości wydatków.

Drugą częścią składową wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi były wydatki administracyjne, związane z wynagrodzeniem pracowników,

utrzymaniem biura, kosztami korespondencji, połączeń telefonicznych, programów komputerowych, itp.). Łącznie na ten cel z budżetu Gminy Białogard wydatkowane zostały środki w wysokości 105.768,53 zł, tj. 13,91 % całości wydatków.

3. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Białogard w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

3.1. Możliwości Gminy Białogard w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania .

Na terenie Gminy Białogard nie ma możliwości technicznych, organizacyjnych i prawnych przetwarzania odpadów komunalnych. „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023” podjęty uchwałą nr XVI/218/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 czerwca 2012 r., oraz uchwałą nr XVI/219/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania ww. planu określa dla województwa zachodniopomorskiego cztery regiony gospodarki odpadami komunalnymi. Według ww. aktów prawnych Gmina Białogard jest częścią regionu koszalińskiego dla którego ustalono następujące instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych:

Istniejące regionalne instalacje:

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Korzyścienku - zarządca Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska, Kołobrzeg Sp. z o. o.;
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Sianowie, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sianowie, oraz kompostownia odpadów ulegających biodegradacji w Sianowie - zarządca Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., Koszalin;
- Instalacja zastępcza: składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Gwiazdowo - zarządca Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o., Sławno.

W związku z powyższym zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania powstałe na terenie Gminy Białogard mogły być przekazane do zagospodarowania w jednej z ww. instalacji.

W roku 2014 wszystkie odebrane odpady zmieszane zgodnie z podpisaną umową zostały przekazane do Regionalnego Zakładu Odzysku odpadów w Sianowie, (Łubaszyn 80; Sianów.) Gmina Białogard wraz z innymi dwunastoma gminami przeprowadziła postępowanie celem wyłonienia Wykonawcy, który w imieniu gmin będzie prowadził Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych. W ramach podpisanej 30.06.2014 r. umowy, w okresie od 1 lipca 2014 do 31.12.2020 r. Wykonawcą ww. usługi jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o w Koszalinie, która w imieniu gmin będzie eksploatowała RIPOK i zagospodarowywała przekazane odpady komunalne.

3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W roku 2014 nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Mając na uwadze potrzeby mieszkańców budynków wielolokalowych, Rada Gminy Białogard dnia 31 marca 2014 r. podjęła uchwałę nr XXXIX/261/2014 w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/174/2013 Rady Gminy Białogard z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białogard, na podstawie której z pobranych opłat Gmina Białogard może dostarczyć mieszkańcom pojemniki zbiorcze.

W czerwcu 2014 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskie, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2011 został złożony wniosek o przyznanie pomocy w ramach działania 321 „Podstawowe Usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej; pn.: ” Tworzenie systemu zbioru i segregacji odpadów komunalnych poprzez zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów. W ramach projektu w 2015 roku w sześciu miejscowościach na terenie Gminy Białogard zostało rozstawionych 12 pojemników zbiorczych do selektywnego gromadzenia tworzywa sztuczne i szkła. Wartość projektu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie wynosiła 9.793,26 zł (w tym ze środki własne: 2.448,26 zł).

W latach kolejnych konieczne jest rozważenie możliwości wyposażenia nieruchomości położonych na terenie Gminy Białogard w pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych. Konieczne są również środki na edukację ekologiczną mieszkańców.

4. Podsumowanie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard za rok 2014 została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Miała również

dostarczyć niezbędnych i podstawowych informacji o gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Po przeprowadzonej analizie należy stwierdzić, że system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białogard funkcjonował prawidłowo. Jednostka na bieżąco reagowała na potrzeby mieszkańców, dostosowywała stan prawny jak również podejmowała działania mające celu usprawnienie system gospodarowania, w taki sposób, aby było on jak najmniej uciążliwy dla właścicieli nieruchomości (w tym dla mieszkańców i nieruchomości niezamieszkałych), a gospodarka odpadami była jak najbardziej racjonalna.

Efektom podejmowanych działań jest osiągnięcie przez Gminę Białogard wysokich poziomów odzysku odpadów. Zdecydowana większość produkowanych i odbieranych odpadów poddawana jest procesom przetwarzania. Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi jest wydolny również pod względem finansowym. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywały wydatki związane z systemem, co świadczy o fakcie prawidłowej kalkulacji stawki opłaty, oraz na bieżąco podejmowanych działań mających na celu weryfikację prawidłowości złożonych deklaracji. Podejmowane zostały również dopuszczone przepisami prawa działania mające na celu przymusowe ściąganie należności (w przypadku osób nie dokonujących opłaty).

Sukcesem jest podjęcie przez większość mieszkańców segregacji odpadów, jednak w związku z faktem, że masa odpadów segregowanych praktycznie nie uległa w tym samym czasie zmianie, w dalszym okresie konieczne jest podejmowanie działań kontrolnych i prewencyjnych (np. poprzez edukację mieszkańców, prowadzenie promocji segregacji u źródła) celem zwiększenia odzysku odpadów.

Białogard, 28.04.2015